

Sijajen uspeh učiteljskih tečajev v Dravski banovini.

V letošnjih počitnicah je bilo v Dravski banovini 18 tečajev za učiteljstvo.

Učiteljstvo je žrtvovalo počitnice, da poglobi strokovno znanje za delo v korist naroda. — Zaradi prevelikega števila prijaviteljev so se morali prirediti po dvojni tečaji iste vrste. — Vršili so se sledeči strokovni tečaji: **Zadružno-knjigovodski tečaj v Ljubljani.** — **Merkantilni za obrtno-nadaljevalno šolstvo v Ljubljani (dva).** — **Merkantilni za trgovsko nadaljevalno šolstvo v Ljubljani (dva).** — **Uvodni za gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo v Mariboru (dva).** — **Strokovni gospodinjški tečaj v Mali Loki.** — **Uvodni kmetško-nadaljevalni tečaj v Mariboru.** — **Gospodinjški tečaj v Krekovi gospodinjški šoli.** — **Gospodinjstvo higijenski tečaj P. R. K. v Mladiki.** — **Tečaj za deška ročna dela v Ljubljani in Mariboru.** — **Radio tečaj v Ljubljani in Mariboru.** — **Pevski tečaj zbora JUU v Ljubljani.** — **Teoretično praktični pedagoški pevski tečaj Trostove v Ljubljani.** — **Pedagoški tečaj P. C. v Mariboru.**

Zadružno knjigovodski tečaj JUU v Ljubljani.

Jugoslovensko učiteljsko združenje — sekcija za Dravsko banovino je s pomočjo subvencije, ki jo je dobilo od kr. banske uprave, priredilo zadružno-knjigovodski tečaj za učiteljstvo. Tečaj se je vršil na moškem učiteljskem v Ljubljani v dneh od 3. avgusta do 14. avgusta t. l., vsak dan od 7. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne, torej 8 ur dnevno.

Tečaj je otvoril dne 3. avgusta predsednik sekcije za Dravsko banovino tov. Ivan Dimnik, ki je poudaril pomen tečajev za učiteljstvo ter predal vodstvo tečaja v. d. sreskega šolskega nadzornika v Ljubljani tov. Rado Grumu, ki je že vodil prvi tak tečaj.

Organizacija je uvidela nujno potrebo izobrazbe učiteljstva na zadružno gospodar-

nih žrtev, ki jih je doprineslo v svrhu izpopolnitve strokovne izobrazbe za udeleževanje na zadružnem polju in pa, kar moramo še posebej poudariti, to je točnost, vestnost in marljivost ter 100% obisk. To je razveseljiv pojav v vrstah našega učiteljstva in s takim učiteljstvom lahko smelo gledamo v lepšo bodočnost našega naroda.

Koncem tečaja so polagali učitelji(ice) izpite o predelani učni snovi pod predsedstvom zastopnika kr. banske uprave gosp. Andr. Skulja ter so prejeli izpričevala.

Udeleženci so odnesli iz tečaja kar najboljše utise za praktično udeleževanje na zadružnem polju, važna navodila in neobhodno potrebno znanje.

Taki tečaji so za učiteljstvo, ki stoji z narodom v najtesnejših kulturnih, socialnih in

nič manj tudi vodstvo in gg. predavatelji. Za udobno oskrbo je poskrbelo ravnateljstvo vinarne šole, nekateri pa so bili gostje go-

zdarske šole. S tem tečajem se je zopet znatno pomnožil kader praktičnih delavcev na polju kmetškega poklicnega šolstva. — R.

Prvi in drugi merkantilni tečaj za obrtne in trgovske šole v Ljubljani.

Kr. banska uprava je priredila meseca julija in avgusta dva merkantilna tečaja, katerih se je skupno udeležilo 80 tovarišev.

Za časa trajanja obeh tečajev so se vršili sestanki tečajnikov z zastopniki kr. banske uprave, TOI, O. U. Z. D. in obrtniških organizacij s sledečimi rezultati:

1. Letno (vsaj vsaka 3 leta) se naj vrši občestvo učiteljstva obrtno-nadaljevalnih šol z zastopniki kr. banske uprave, TOI, O. U. Z. D. in trgovsko-obrtnih organizacij.

2. Letno (vsaka tri leta) se naj vrše ob sklepu šolskega leta obligatorne razstave.

3. Na razstavah je videti povsod enaka dela že davno zastarelih slogov (TOI je izdala letu časa odgovarjajoče risbe in bo to sukcesivno nadaljevala — naročite!)

7. Učila naj izda TOI (se že vrši, pri izdaji naj bi sodelovale vse uvodoma omenjene organizacije in učiteljstvo).

8. V uk se naj sprejmejo učenci, ki so dovršili najmanj 2 razreda srednjih ali meščanskih šol (meščanska šola bi se naj reorganizirala v a) mestno-industrijski in b) podeželski tip) ali višjo narodno šolo.

9. Ustanove naj se posvetovalnice za izbiro poklica.

10. Učiteljstvo obelodani svoje ideje v »Obrtnem vestniku« (to je naloga odseka pri JUU).

Pohvalno je treba omeniti g. predavatelje, ki so skušali podati ogromno snov v izvlečkih, vendar se nam zdi potrebno pripomniti, da bi naj v bodoče za take tečaje

skem polju in je začela s takimi tečaji že leta 1929.

Ta tečaj, ki je bil nekaj poizkusni tečaj, je uspel v vsakem oziru nad vse pričakovane in bi bili uspehi še mnogo večji, če bi tečaj trajal najmanj 14 dni. Tega pa iz finančnih razlogov ni bilo mogoče izvesti, ker so bili vsi izdatki tečaja docela na ramah združenja in ni bilo v ta namen v proračunu nobene predvidene postavke. Organizacija je priredila tudi v tem letu poseben tak tečaj za IV. letnik učiteljskega. Združenje je bilo s tem obremenjeno z znatnim zneskom tako, da naslednje leto sploh ni moglo misliti na otvorenje takega tečaja.

Letos pa, ko je kr. banska uprava priskočila na pomoč z znatno podporo, se je vršil tečaj po določenem programu, ki je razviden iz »Prosvete« štev. 5, str. 101 do 103.

Na tečaju so predavali gg. Fran Trček, ravnatelj »Zveze slovenskih zadrug« v Ljubljani, l. Smodiš, tajnik ter Rožet, agronom omenjene zveze in Rado Grum, šolski nadzornik v Ljubljani.

Vodstvo tečaja je bilo poverjeno Rado Grumu, sreskemu šolskemu nadzorniku v Ljubljani.

Tečaja so se udeležili učitelji iz vseh strani Dravske banovine, in sicer 38 po številu. Te objavimo posebe, da se bodo učitelji zadrugarji poznali med seboj in bodo stopili v skupno zvezo.

Da se naše učiteljstvo zanima za zadružno delo med narodom, je pokazalo dovoljno število prijavljenih (52), predvsem pa dejstvo, da se učiteljstvo ni strašilo materijal-

gospodarskih stikov, velikega pomena, ker ga usposablja za uspešno sodelovanje na zadružno-gospodarskem polju, ki je ravno v naši Dravski banovini v najlepšem razvoju v primeru z ostalimi banovinami naše lepe domovine.

Ideja zadružništva bo sčasoma, ako bomo imeli za to sposobne voditelje posameznih zadrug — in to so učitelji — pronikla v najoddaljenejša naša brda. Učitelj je tu v prvi vrsti poklican, da sodeluje kot strokovnjak na tem polju, da dviga in vodi svoj narod ne samo kulturno in etično-moralno, temveč vzporedno tudi socialno in gospodarsko. In ako bo sodelovalo učiteljstvo pri tem delu, se bo dvignilo blagostanje našega naroda, ker bo socialno podprt in gospodarsko dovolj močan in samostojen.

Iz navedenega sledi, da so taki tečaji za učiteljstvo nujno in neobhodno potrebni. Glede nadaljnjih zadružno-gospodarskih tečajev pa bi bilo želeli:

1. Da se taki tečaji prirejajo za učiteljstvo redno vsako leto in to toliko časa, dokler se zadružništvo in zadružno knjigovodstvo ne uvedeta kot obvezna predmeta na učiteljskih.

2. Vsakoletni tečaj naj se vrši od 3 do 4 tedne, da se zamore začrtana snov mirno in brez forsiranja podati in da jo udeleženci tečaja čim bolj obvladajo.

3. V dosego tega pa je treba izdatne in večje finančne podpore, ki naj omogoča učiteljstvu, da se izobrazuje za udeleževanje na zadružnem in gospodarskem polju.

Uvodni tečaj za kmetško nadaljev. šolstvo v Mariboru.

Maribor, 21. avgusta 1931.

Preteklo soboto se je zaključil na vinarški in sadjarski šoli v Mariboru uvodni in metodični tečaj za kmetške nadaljevalne šole. Tečaj, ki ga je vodil banovinski kmet-

ski referent šolski svetnik g. Krošl je obiskovalo 58 tovarišev iz vseh delov banovine. Napravili so več ekskurzij, tako v Peskre, v Kamnico i. dr. Udeleženci so bili z uspehom tečaja prav zadovoljni, upajmo da

Uvodna gospodinjstva tečaja v Mariboru.

Kakor lansko leto, tako je tudi letos priredila banska uprava uvodni gospodinj-

tečaj. Zanimanje za te tečaje je med učiteljicami vedno večje. Letos se jih je pri-

Pri naročilih potom Učit. gosp. poslovalnice upoštevajte knjigarno Učiteljske tiskarne.

silo toliko, da sta se morala vršiti dva tečaja. Prvi je bil v dneh od 3. do 15. avgusta, drugi pa za tem Velika udeležba je pokazala, koliko volje imajo naše učiteljice do dela med narodom.

Gospa ravnateljica »Vesne« je sprejela tečajnice pod svojo gostoljubno streho in s tem nudila udeleženkam udobno bivališče ter tako pripomogla k čim boljšemu uspehu.

Prvi uvodni gospodinjski tečaj je posežalo nad 40 učiteljic iz vseh krajev Dravske banovine. Največ jih je bilo iz severnih krajev, posebno iz Prekmurja. Treba je dati napotke in znanja onim, ki ga najbolj potrebujejo, ki imajo najlepšo, pa tudi najtežavnejšo nalogo, vzgajati in poučevati one, ki so bili pod tujim jarmom in pod tujim vplivom.

Voditelj tečaja šolski svetnik g. Krošl je v svojih referatih podal smernice za naše delo in kako naj si pridobi učiteljica predvsem zaupanje in spoštovanje med narodom, ako hoče z uspehom vršiti svojo nalogo.

V drugem delu svojih predavanj pa je raztolmačil pravilnik gospodinjsko-nadaljevalnih šol ter uvedel tečajnice v pravilno plosovanje.

Z največjim zanimanjem smo sledile predavanjem ge. Mešičkove. Na mah si je pridobila nas vse in to ne samo s podanimi referati, temveč s svojo osebnostjo. S tolmačenjem podrobnega učnega načrta za gospodinjsko nadaljevalne šole nam je dala poguma za uspešno delo. Pokazala nam je pravo smer pouka in s tem rešila marsikatero morečih skrbi, kako se ji bodo posrečile torte, kreme, aspiki itd., ki nikakor niso naloge gospodinjsko-nadaljevalnih šol.

Gospodinjsko higienijski tečaj PRK na Mladiki v Ljubljani.

Tik pred šolskim sklepom je Oblastni odbor PRK razpisal gospodinjski in higienijski tečaj v Ljubljani. Kljub temu, da smo po napornem šolskem delu bile potrebne odmora, smo se pripravile tekom par dni v velikem številu, 60 nas je bilo. Našemu delavnemu nadzorniku F. Gaberšku je bilo težko izbirati. Sprejel je le one (28), ki so se že udeleževale pri organizaciji PRK.

Vodstvo gospodinjskega tečaja je Oblastni odbor poveril priznani strokovnjakinji gđe. Jerici Zemljanovi. V kuharsko umetnost nas je upeljala gđe. Franja Jagodičeva, ki si je s svojim prijaznim in večjim postopanjem mahoma pridobila naklonjenost vseh tovarišic. Z velikim veseljem in zanimanjem smo se lotile vsakega dela. Naši jedilniki so bili izbrani za meščansko kuhinjo in jih bomo lahko s pridom uporabljale ob vsaki priliki. Spretno je združila gđe. Jagodičeva prakso in teorijo ter nam v popoldanskih urah predavala o živiložnanstvu Gđe. Zemljanova pa nam je izčrpno in nazorno podajala družbna pravila.

Drugi del našega tečaja je obsegal zdravstvena predavanja. Predavali so: Dr. Dragaš: o negi dojenčka in higieni žene. Dr. Rus: o prvi pomoči. Dr. Tavčarjeva: o tuberkulozi. Dr. Pirc: o podvigu higieni na selu in o šolski higieni. Večino predavanj so nam predavateljci ponazorili s filmi, ekskurzijami in praktičnimi vajami. V skupinah smo zahajale vsako jutro v dom Kraljice Marije za zdravstveno zaščito mater in dece. Tamkaj smo kopale, povijale in hranile dojenčke. Ravnatelj higienijskega zavoda dr. Pirc nam je razkazal in tolmačil higienijsko razstavo na ljubljanskem velesjmu. Seznanil nas je z ogromnim delom, ki ga vrše zdravstveni domovi v naši banovini. Na licu mesta smo si ogledale zdravstveni dom v Lukovici in Medvodah. Lukovica je vzor asanirane vasi, ki je sedaj center velikega okrožja. Dalje smo obiskale državno zdravilišče za tuberkulozne na Golniku, kjer nam je g. dr. Radšel razkazal prostore v zdravilišču in njegovo krasno okolico. Gg. zdrav-

V ostalih predavanjih nam je podal g. dr. Jeraj misli o kmečkem občestvu. — O narodnih nošah in naših domovih pa sta nam govorila prosvetni inspektor g. dr. Kotnik in g. dr. Baš.

Seznatile smo se dalje s socialnimi zakoni in predpisi. G. predavatelj nas je peljal v »Mladinski dom«, ki je kaj lično in ekonomsko urejen zavod. Tu ima uboga deca svoj drugi dom. V »Dečjem domu« smo spoznale skrb socialne zakonodaje za naše najmlajše državljane. Z idejami in cilji »Sokola kraljevine Jugoslavije« nas je seznanil g. dr. Pivko. G. dr. Benčan, primarij ženske bolnice, nam je podal zlatih naukov o higieni žene, g. dr. Vrtovec pa nam je predočil otroške bolezni. Ogledale smo si tudi žensko bolnico. Vse splošno pa so ugajali referati g. dr. Podgornika.

Poleg predavanj smo imele tudi nekaj poučnih ekskurzij. Ogledale smo si kokošerejo pri šolskih sestrah v Kamenici Marsikaj, kar smo videle, ni za kmetiska dekleta in žene. Veliko pa se bo tudi v tem oziru dalo izboljšati. Pogledale smo tudi drevesnico g. Dolinška. Obiskale smo predilnico, tovarno mila »Zlatorog« ter vinarsko in sadjarsko šolo. Tu so nam ugajali skrbno obdelani nasadi. Po ogledu zavoda smo bile postrežene z vinsko kapljico.

Ob zaključku tečaja smo se, kakor je navada tečajnikov, sestale pri »Balonu«, kamor smo povabile tudi tovariše, ki so bili v kmetiskem tečaju. Po par prijetnih urah smo še posloville ter odšle na svoja mesta, kjer bomo pridobljeno znanje in dobre napotke s pridom uporabljale pri delu v gospodinjsko-nadaljevalnih šolah. VI.

nil nas je z ogromnim delom, ki ga vrše zdravstveni domovi v naši banovini. Na licu mesta smo si ogledale zdravstveni dom v Lukovici in Medvodah. Lukovica je vzor asanirane vasi, ki je sedaj center velikega okrožja. Dalje smo obiskale državno zdravilišče za tuberkulozne na Golniku, kjer nam je g. dr. Radšel razkazal prostore v zdravilišču in njegovo krasno okolico. Gg. zdrav-

in pomenu gospodinjskih tečajev med kmetiskim in delavskim ljudstvom.

Tečaj je obiskovalo 33 učiteljic iz raznih krajev naše banovine. Vodila ga je s. Adelinda Zužek, poučevala so tudi s. Vida Mencin, s. Avgusta Zwitter, s. Cirila Žuža, o zdravstvu je predaval šef Higienijskega zavoda g. dr. I. Pirc, ki je predavanja pojasnjeval z različnimi poučnimi filmi, o negi dojenčka pa je poučeval g. dr. Dragaš.

Udeležence so naredile več poučnih ekskurzij. Ogledale so si: Higienijski zavod in higienijsko razstavo v Ljubljani, zavod za zaščito mater, dece, zdravstveni dom v Lukovici, zdravilišče na Golniku, banovinsko kmetijsko-gospodinjsko šolo na Mali Loki in

Gospodinjski tečaj za učiteljice v Mali Loki.

Praktični tečaj za učiteljice gospodinjsko-nadaljevalnih šol na Mali Loki se je pričel 17. avgusta. Otvoril ga je zastopnik kraljevske banske uprave g. ing. Zidanšek.

Voditeljica tečaja je tov. Marija Pleškova, kuhanje poučuje tov. Greta Prašnikarjeva.

Delo je razdeljeno na tri skupine. Prva kuha, druga je zaposlena s hišnimi posli in

vzorno posestvo na Lesnem brdu pri Vrhniku.

Lepo uspeli tečaj se je zaključil v zavodu s prisrčno domačo slovesnostjo, ki se jo je udeležil tudi naš pisatelj g. Fran Finžgar, ki je v krasnem poslovilnem govoru poudarjal pomen učiteljskega delovanja med kmetiskim ljudstvom in podal smernice bodočega dela.

Poleg tega tečaja sta se vršila pod istim vodstvom še dva tečaja za konserviranje sadja, sadnih sokov in zelenjave. Prvi tečaj je obiskovalo 11 učiteljic in je trajal od 30. junija do 5. julija 1931.

Drugi tečaj pa je obiskovalo 12 učiteljic in se je vršil od 17. avgusta do 22. avgusta

šivanjem, tretja pa z mlekarstvom in vrtnarstvom.

Dnevno se vrše 3 do 4 ure predavanja iz gospodinjskega, živiložnanstva, sadjarstva, vinarstva, mlekarstva i. dr.

V tečaju je sprejetih dvajset učiteljic in ena poštna uradnica. Po zaključku tečaja priobčimo poročilo.

Tečaja za rokotvorni pouk in radio v Ljubljani in Mariboru.

O pouku ročnih del, ki so se uvedla med šolske predmete šele v teku zadnjih let, večina našega učiteljstva še ni strokovno poučena. Da pa želimo odstraniti tudi ta nedostatek, dokazujejo vsakoletni učiteljski tečaji, za katere je navadno več priglasencev, kakor jih je mogoče sprejeti. Tudi le-

Obiskovalci radio-tečaja so se seznanili s podrobnostmi v radio-tehniko pod spretnim vodstvom g. prof. Andréjeja, ki je strokovnjak na tem polju. Vsi ekskurzisti so pohiteli na ogled studia radio Ljubljane ter oddajne postaje v Domžalah.

Mnogo koristi so odnesli tovariši in to-

tošnje počitnice sta se vršila v Dravski banovini dva tečaja ročnih del; eden v Mariboru pod vodstvom meščanskošolskega ravnatelja g. Humeka, drugi pa v Ljubljani na tehnični srednji šoli. Vodstvo tečaja je bilo v rokah meščanskošolskega ravnatelja tov. Novaka, znanega propagatorja za pouk ročnih del. Ljubljanski rokotvorni tečaj se je pričel 13. julija. Obiskovalo ga je 31 naših

varišice iz vseh navedenih tečajev. Žrtvovali so mesec dni počitnic ter so se kuhali v pasjih dnevih v učilnicah čisto tudi po 10 ur na dan. Mizarji so pričenjali svoje delo že ob 6. zjutraj nepretrgoma do 13. Popoldne pa so prisostvovali pouku v radio-tečaju. Poleg časovnih in gmotnih žrtev so imeli tudi telesni napor. Poplačani pa so obilo z zavestjo, da so razširili svoje znanje.

tovarišic in tovarišev. Obiskovalci tečaja so se poučevali o splošnih zadevah, kakor: v lepjenju, izrezovanju papirja, sestavljanju slik iz barvastega papirja, izdelovali so barvaste podobe z iztrgovanjem šarenih listov, transparente, mape in škatlje. Poseben del programa v splošnem tečaju je bilo gnetenje, modeliranje in odlivanje v gipsu, o lepenkarstvu, pletarstvu in mizarstvu.

Tečajnike sta obiskala prosvetni šef g. Mazi in banski šolski nadzornik g. Rape. Oba sta se zelo laskavo izrazila o krasnih izdelkih. Po poslovilnem večeru so se vsi tečajniki razšli po enomesečnem prijateljskem sožitju na svoje domove z zagotovilom, da bodo vse, kar so jim nudili njihovi voditelji, porabili v korist našega procvitajočega šolstva. —nč—

Gospodinjski tečaj za učiteljice v dr. Krekovi gospodinjski šoli v Ljubljani.

Kmetijsko-gospodinjski tečaj za učiteljice na dr. Krekovi gospodinjski šoli v Zgornji Šiški pri Ljubljani se je vršil od 5. julija do 1. avgusta 1931. Pouk je bil teoretičen in praktičen.

Predmeti so bili sledeči: hranoslovje, kuhanje, pranje, likanje, serviranje, praktično gospodinjsko, šivanje, krojno risanje, mlekarstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, higijena, nega dojenčka in pouk o metodiki, ureditvi

Teoretično-praktični pedagoški pevski tečaj.

Učiteljski teoretično-praktični pedagoški pevski tečaj se je zaključil dne 8. avgusta. Vršil se je na državnem konservatoriju v Ljubljani pod pokroviteljstvom veleslužnega konservatorijskega ravnatelja Mateja Hubada in vodstvom požrtvovalne gospe profesorice Angele Trostove. Glasbeno zgodovino je predaval univerzitetni profesor dr. Josip Mantuani. Tudi g. pokrovitelj sam

je podal učiteljstvu lepe smernice za pravilno petje. Z velikim zanimanjem smo sledili krasnim strokovnim predavanjem gospe profesorice A. Trostove, g. univ. profesorja dr. Josipa Mantuanija in g. mojstra Mateja Hubada. Zahvaljujemo se iz dna srca vsem cenjenim predavateljem za trud in požrtvovalnost z željo in prošnjo, da bi se vršil tak tečaj tudi prihodnje počitnice. — Udeleženci tečaja.

Pevski tečaj pevskega zbora JUU.

Tudi naš pevski zbor JUU je imel počitniški tečaj, ki se je vršil od 2. do 10. julija t. l. v Ljubljani.

Udeležili so se ga vsi člani pevskega zbora. Ti tečaji so redni in priredi pevski zbor JUU dne 7. in 8. septembra zopet tak dvodnevni tečaj.

Na tečaju vezbajo učitelji-pevci in učiteljice-pevke ter se urijo za nastope pevskega zbora JUU. Hkrati se usposablja tudi za vodstvo svojih pevskih zborov v kraju službovanja.

Gotovo je, da bo učiteljski pevski zbor s tem postal jaka opora našim podeželskim narodnim pevskim zborom.

Poročilo o pedagoškem tečaju Pedagoške centrale v Mariboru in nadaljnja poročila priobčimo v prihodnji številki.